

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
PROGRAMU WSPÓŁPRACY
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI**

ORAZ

**PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3
USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU
PUBLICZNEGO
I O WOLONTARIACIE**

ZA ROK 2022

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
ROBERT TELUS
/podpisano elektronicznie/

Kwiecień 2023 r.

Spis treści

Wstęp	3
Konsultacje publiczne	8
Wsparte inicjatywy, w tym otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego	9
Działania/projekty finansowane ze środków UE, w tym PROW 2014-2020	10
Patronat Ministerstwa	10
Wydarzenia z udziałem organizacji pozarządowych (warsztaty, seminaria, konferencje, spotkania, szkolenia)	11
Udział organizacji pozarządowych w komitetach, grupach, radach, zespołach	18
Priorytetowe zadania publiczne	34
Inne formy współpracy	38
Podsumowanie	42

WSTĘP

Program współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021–2023 został przyjęty Zarządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 listopada 2020 r.

Program współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021–2023, zwany dalej „Programem”, jest opracowywany na podstawie art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹.

Celem głównym Programu było stworzenie ram dla sprawnej i efektywnej współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zwanego dalej „Ministrem”, z organizacjami pozarządowymi, w tym określenie celów, zasad i priorytetów tej współpracy oraz sposobów jej realizacji tak, aby mogły być tworzone lepsze rozwiązania, uwzględniające potrzeby wszystkich zainteresowanych stron i ukierunkowane na realizację dobra wspólnego.

Celami szczegółowymi są:

- 1) podniesienie jakości współpracy Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi w oparciu o zasady pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności oraz równości szans;
- 2) większe włączenie organizacji pozarządowych i obywateli w proces tworzenia polityk publicznych;
- 3) upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi.

ZASADY WSPÓŁPRACY

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 571, z późn.zm.

Współpraca Ministra z organizacjami pozarządowymi odbywa się w oparciu o zasady, które zostały określone w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

ZAKRES PRZEDMIOTOWY

Program wspiera i ułatwia współpracę Ministra z organizacjami pozarządowymi w zakresie wynikającym z ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej² oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi³. Zgodnie z tymi przepisami Minister kieruje czterema działami administracji rządowej, obejmującymi: rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne i rybołówstwo.

Obszar działań i kompetencji Ministerstwa na podstawie treści powyższej ustawy dotyczy zadań w zakresie:

Rolnictwa – dział ten obejmuje sprawy:

- 1) produkcji roślinnej i ochrony roślin uprawnych;
- 2) nasiennictwa, z wyłączeniem leśnego materiału rozmnożeniowego;
- 3) produkcji zwierzęcej i hodowli zwierząt;
- 4) ochrony zdrowia zwierząt, weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego oraz ochrony zwierząt;
- 5) nadzoru nad jakością zdrowotną:
 - a) środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego w miejscach ich pozyskiwania, wytwarzania, przetwarzania i składowania, a także w sprzedaży bezpośredniej, rolniczym handlu detalicznym oraz działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej,
 - b) żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego w rolniczym handlu detalicznym;
- 6) nadzoru nad obrotem produktami leczniczymi weterynaryjnymi i wyrobami medycznymi stosowanymi w weterynarii;

² Dz. U. z 2022 r. poz. 2512, z późn.zm.

³ Dz. U. poz. 1950

- 7) nadzoru nad zdrowotną jakością pasz oraz sprawy organizmów genetycznie zmodyfikowanych, przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych w zakresie niektórych zadań lub czynności określonych właściwymi przepisami oraz kontroli upraw w zakresie organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- 8) izb rolniczych, związków zawodowych rolników i organizacji społeczno-zawodowych rolników.

Rozwoju wsi – dział ten obejmuje sprawy:

- 1) kształtowania ustroju rolnego państwa;
- 2) ochrony gruntów przeznaczonych na cele rolne;
- 3) scalania i wymiany gruntów, gleboznawczej klasyfikacji gruntów oraz podziału i rozgraniczenia nieruchomości na obszarze wsi;
- 4) infrastruktury wsi, w szczególności:
 - a) melioracji, w zakresie spraw nieobjętych działem gospodarka wodna, zaopatrzenia wsi i rolnictwa w wodę oraz oczyszczania ścieków i gospodarki odpadami,
 - b) elektryfikacji i gazyfikacji w zakresie spraw nieobjętych działem gospodarka oraz telefonizacji wsi w zakresie spraw nieobjętych działem łączność,
 - c) prac urządzeniowo-rolnych na gruntach Skarbu Państwa;
- 5) rozwoju przedsiębiorczości, w tym w szczególności podnoszenia kwalifikacji zawodowych, wspomagania pozarolniczych form aktywności zawodowej i gospodarczej mieszkańców wsi;
- 6) ubezpieczenia społecznego rolników.

Rynków rolnych – dział ten obejmuje sprawy przetwórstwa i przechowywania rolnospożywczego, jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz mechanizmów regulacji rynków rolnych.

Rybołówstwa – dział ten obejmuje sprawy:

- 1) rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego;
- 2) racjonalnego gospodarowania żywymi zasobami morza;
- 3) gospodarki rybnej i organizacji rynku rybnego;

- 4) organizacji producentów rybnych, związków organizacji producentów rybnych i organizacji międzybranżowych;
- 5) dotyczące gospodarowania mieniem Skarbu Państwa w odniesieniu do przedsiębiorstw państwowych i spółek z udziałem Skarbu Państwa funkcjonujących w obszarze rybołówstwa, w tym ochrony interesów Skarbu Państwa.

FORMY WSPÓŁPRACY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 5 UST. 2 USTAWY Z 24 KWIETNIA 2003 R. O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE.

Program identyfikuje dwie podstawowe kategorie współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi:

I. **Pozafinansowa**, która obejmuje m.in. takie formy współpracy jak:

- 1) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi kierunków działalności i projektów aktów normatywnych oraz innych dokumentów opracowywanych w Ministerstwie;
- 2) tworzenie ciał opiniodawczo-doradczych, składających się m.in. z przedstawicieli sektora pozarządowego;
- 3) wspieranie przedsięwzięć organizowanych przez sektor pozarządowy poprzez przyznawanie honorowych patronatów Ministra;
- 4) inne formy (np. konferencje/seminaria, itp.).

II. **Finansowa**, która polega m.in. na zleceniu organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych i przekazywaniu dotacji. Obejmuje ona m.in. takie formy współpracy jak:

- 1) powierzanie lub wspieranie wykonywania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie (lub dofinansowanie) jego realizacji - otwarte konkursy ofert;
- 2) realizację działań/projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej (UE) (Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020).

INNE FORMY POZAFINANSOWEJ WSPÓŁPRACY Z SEKTOREM POZARZĄDOWYM

Obok wymienionych powyżej przykładów, Minister współpracuje z organizacjami pozarządowymi na zasadach pozafinansowych również poprzez:

- 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności przez organy administracji publicznej i organizacje pozarządowe;
- 2) organizację wspólnych konferencji i seminariów;
- 3) merytoryczne wsparcie dla organizacji pozarządowych;
- 4) inicjowanie lub organizowanie szkoleń poszerzających wiedzę organizacji pozarządowych w zakresie możliwości realizowania zadań publicznych, a także podnoszących umiejętności korzystania ze środków programów pomocowych;
- 5) popularyzacja działalności organizacji pozarządowych na stronach internetowych administracji publicznej i w mediach społecznościowych;
- 6) pomoc organizacjom w nawiązywaniu współpracy z administracją publiczną;
- 7) pomoc w nawiązywaniu współpracy międzynarodowej.

PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

Program współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi określa współpracę z partnerami społecznymi wg celów strategicznych zawartych w Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 (dalej jako „SZRWRiR 2030”):

- Cel I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej;
- Cel II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska;
- Cel III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa.

i obszarów wpływających na ich realizację:

- 1) Sprawne zarządzanie rozwojem;
- 2) Stabilne finansowanie rozwoju;
- 3) Trwała zdolność kreacji i uczenia się.

Z początkiem roku 2022, w wyniku przeprowadzonej reorganizacji w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi (dalej jako „MRiRW”), zmianie uległy nazwy komórek organizacyjnych MRiRW, stąd wynika rozbieżność nazw komórek w sprawozdaniu i programie współpracy.

KONSULTACJE PUBLICZNE

Komórki Organizacyjne MRiRW w 2022 r. w ramach prac legislacyjnych konsultowały szereg różnych dokumentów. W konsultacjach wykorzystywano różne formy komunikacji, m.in.: drogę pisemną, mailową, spotkania, Biuletyn Informacji Publicznej.

Poniżej zestawienie tabelaryczne dokumentów konsultowanych przez poszczególne komórki organizacyjne MRiRW.

Komórka organizacyjna MRiRW	Liczba konsultowanych dokumentów	Liczba organizacji, z którymi prowadzone były konsultacje
Departament Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii	15	185
Departament Rolnictwa Ekologicznego i Jakości Żywności	4	95
Departament Rybołówstwa	11	5 - 116 (przy projekcie programu FE dla Rybactwa 195 słuchaczy wzięło udział w wysłuchaniu publicznym)
Departament Rynków Rolnych i Transformacji Energetycznej Obszarów Wiejskich	21	175
Departament Wspólnej Polityki Rolnej	16	11 - 138
Departament Hodowli i Ochrony Roślin	25	61
Departament Płatności Bezpośrednich	25	92
Departament Nieruchomości i Infrastruktury Wsi	3	64
Departament Strategii i Rozwoju	3	12 - 50

Departament Pomocy Technicznej	2	1
Departament Budżetu	7	94
Departament Innowacji, Cyfryzacji i Transferu Wiedzy	2	65

Wsparte inicjatywy, w tym otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie realizowało w 2022 r. otwartych konkursów ofert.

Działania/projekty finansowane ze środków UE, w tym PROW 2014-2020

Rodzaj działania/projektu	Liczba organizacji, które wzięły udział w działaniu/projekcie
W ramach projektu „Odpoczywaj na wsi” zrealizowano umowę na obsługę merytoryczną stoiska "Odpoczywaj na wsi".	2
Konkurs nr 6/2022 dla partnerów Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW).	–
Poddziałanie 19.4 Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji w ramach działania LEADER objętego PROW 2014-2020.	273 (liczba realizowanych UOPP na 19.4 w 2022 r.)
Poddziałanie 19.3 Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania” w ramach działania LEADER objętego PROW 2014–2020	50 (liczba zawartych UOPP w 2022 r.) 51 (liczba zrealizowanych płatności w 2022 r.) – 20 liczba LGD, dla których zrealizowano płatności w 2022 r. 266 – liczba LGD realizujących UOPP dot. 19.3 od początku realizacji PROW 2014-2020 (wzrost liczby LGD w 2022 r. – 14 LGD)
Poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność - Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju - projekty własne LGD w ramach działania LEADER	56

objętego PROW 2014-2020.	
Poddziałanie 19.1 Wsparcie przygotowawcze w ramach działania LEADER objętego PROW 2014-2020.	309 (liczba zawartych UOPP w 2022 r.) 308 (liczba zrealizowanych płatności w 2022 r.)

PATRONAT MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Patronaty honorowe są oczekiwaną przez organizacje formą współpracy. Przyznanie patronatu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest równoznaczne z uznaniem obejmowanego nim wydarzenia istotnym dla polityki informacyjnej MRiRW, podkreśla charakter oraz poziom danego przedsięwzięcia. W 2022 roku udzielono 92 patronaty. To wydarzenia o charakterze lokalnym nastawione na integrację i aktywizację społeczności lokalnej, wydarzenia promujące regionalną tradycję oraz produkty, przedsięwzięcia naukowo-szkoleniowe związane z zakresem działań administracji rządowej: rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne, rybołówstwo.

WYDARZENIA Z UDZIAŁEM ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH (WARSZTATY, SEMINARIA, KONFERENCJE, SPOTKANIA, SZKOLENIA)

W MRiRW w roku 2022 odbyło się wiele wydarzeń z udziałem organizacji pozarządowych typu warsztaty, seminaria, konferencje, szkolenia, spotkania. Były to m.in. następujące wydarzenia:

Wydarzenia z podziałem na warsztaty/seminaria/konferencje/spotkania/szkolenia	Tematyka wydarzeń	Uczestnicy strony społecznej (związki branżowe, związki zawodowe, samorząd rolniczy, itp.)
1 spotkanie 26 kwietnia 2022 r. (on-line)	Spotkanie konsultacyjne przed spotkaniem prezydiów Copa i Cogeca 28 i 29 kwietnia 2022 r.	NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”; Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych; Krajowa Rada Izb Rolniczych; Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”; ZZR „Samoobrona”.

1 spotkanie 20 września 2022 r.	Spotkanie konsultacyjne przed spotkaniem prezydiów Copa i Cogeca 22 i 22 września 2022 r.	NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”; Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych; Krajowa Rada Izb Rolniczych; Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”; ZZR „Samoobrona”.
1 spotkanie 27 października 2022 r.	Spotkanie sekretarza stanu w MRiRW z importerami wołowiny z Japonii realizowane na prośbę UPEMI w ramach kampanii promocyjnej: Europejska wołowina na azjatyckich rynkach (EUbeef2Asia). Celem spotkania było zapoznanie przedsiębiorców japońskich z informacjami nt. sektora mięsa wołowego w Polsce oraz szans współpracy handlowej z polskimi producentami.	UPEMI Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego.
1 konferencja pn. „Profesjonalne Instytucje Otoczenia Biznesu wspierające rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich” 7 grudnia 2022 r. w Warszawie.	Celem konferencji było podjęcie dyskusji nt. zwiększenia dostępności instytucji otoczenia biznesu, działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich oraz koordynacja ich działań.	Przedstawiciele związków zawodowych i organizacji rolniczych.
1 spotkanie 5 marca 2022 r.	Omówienie bieżących uwarunkowań rynkowych oraz sytuacji w KGS S.A.	Przedstawiciele związków plantatorów buraków cukrowych dostarczających surowiec do KGS S.A.
1 konferencja - Dzień rolnictwa ekologicznego 23-24 września 2022r.	Podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat produkcji ekologicznej.	Organizacje branżowe; rolnicy.
1 webinar 7-8 grudnia 2022r.	Podsumowanie zadań badawczych w zakresie rolnictwa ekologicznego finansowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w roku 2022.	Związki branżowe; producenci ekologiczni.

1 Spotkanie 16 listopada 2022 r.	Spotkanie Ministra RiRW z przedstawicielami związków branżowych w związku z koniecznością zwiększenia suwerenności białkowej RP i rozszerzenia stosowania alternatywnych dla genetycznie modyfikowanej soi źródeł białka.	Izba Zbożowo-Paszowa; Krajowa Rada Drobiarstwa; Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych; Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz; Krajowa Rada Izb Rolniczych; Polski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu „POLDRÓB”; Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego UPEMI.
1 Spotkanie 26 kwietnia 2022 r.	Posiedzenie Zespołu ds. ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego.	ANIMAL BY PRODUCTS Polski Związek Przetwórców; Związek Pracodawców Przemysłu Utylizacyjnego.
4 Spotkania (stacjonarne, wyjazdowe i online) 17 lutego 2022 r. 3 marca 2022 r. 24 listopada 2022 r. 30 listopada 2022 r.	1. Spotkanie robocze ws. problemów polskich rolników-producentów i przetwórców ziemniaków skrobiowych.	Pracodawcy RP; Prezes Zarządu Pepees.
	2. Spotkanie nt. zmian w przepisach prawnych dot. zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach PROW 2014-2020 w zakresie wdrażania dalszych uproszczeń dla beneficjentów.	Doradcy rolnośrodowiskowi; KRIR; izby rolnicze.
	3. Spotkanie dot. interwencji „Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie” w ramach PS WPR 2023-2027 oraz omówienie zmian wynikających zarówno z PS WPR 2023-2027 w stosunku do aktualnie obowiązujących zobowiązań PROW 2014-2020, jak i zmian w programach ochrony bydła, koni, świń, owiec oraz kóz w związku z wejściem w życie ww. PS.	Hodowcy ras rodzimych; przedstawiciele związków hodowców poszczególnych gatunków zwierząt oraz podmiotów prowadzących księgi hodowlane zwierząt.
	4. Spotkanie dot. interwencji „Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie” w ramach PS WPR 2023-2027 oraz omówienie zmian wynikających zarówno z PS WPR 2023-2027 w stosunku do aktualnie obowiązujących zobowiązań PROW 2014-2020, jak	Hodowcy ras rodzimych; przedstawiciele związków hodowców poszczególnych gatunków zwierząt oraz podmiotów prowadzących księgi hodowlane zwierząt.

	i zmian w programach ochrony bydła, koni, świń, owiec oraz kóz w związku z wejściem w życie ww. Planu.	
1 spotkanie 20 maja 2022 r.	XIII posiedzenie grupy roboczej ds. KSOW (tematyka posiedzenia poniżej).	KRIR; Polska Sieć LGD – Federacja Regionalnych Sieci LGD.
Spotkanie z dyrektorami wojewódzkich izb rolniczych 27 stycznia 2022 r.	Omówienie Planu Strategicznego dla WPR na lata 2023-2027	Przedstawiciele Krajowej Rady Izb Rolniczych i dyrektorzy wojewódzkich izb rolniczych.
Spotkanie uzgodnieniowe on-line z inicjatywy Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych z organizacjami rolniczymi zrzeszonymi w COPA-COGECA przed posiedzeniem Prezydium COPA-COGECA w dniach 24-25.02.2022 r. 22 lutego 2022 r.	Omówienie dokumentów COPA-COGECA przewidzianych do rozpatrzenia na posiedzeniu Prezydium COPA-COGECA w dniach 24-25.02.2022r. Dokumenty dotyczyły następujących zagadnień: -Europejski Zielony Ład - przegląd dyrektywy na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów - priorytety prezydencji francuskiej - wymiana poglądów nt. wkładu rolników, właścicieli lasów i spółdzielni w osiąganie europejskich celów w obszarze bioróżnorodności.	Organizacje rolnicze zrzeszone w COPA-COGECA: Krajowa Rada Izb Rolniczych; Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych; NSZZ RI „Solidarność”; ZZR „Ojczyzna”; ZZR SAMOOBRONA.
Konferencja 19 grudnia 2022 r.	Konferencja pt. „Ubezpieczenia gospodarcze w holistycznym zarządzaniu ryzykiem w rolnictwie zorientowanym na zrównoważenie, wdrażanie innowacji i technologii oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu” w ramach Programu „Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków” GOSPOSTRATEG.	Krajowa Rada Izb Rolniczych; Krajowe Zrzeszenie Spółdzielni Mleczarskich Związek Rewizyjny; Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka; Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”; Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”; Polska Federacja Rolna; Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych.
Konferencja 19 grudnia 2022 r.	Konferencja pt. Rachunki makroekonomiczne rolnictwa.	Krajowy Związek Banków Spółdzielczych; Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka; Krajowa Rada Izb Rolniczych; Krajowe Zrzeszenie Spółdzielni Mleczarskich

		Związek Rewizyjny; Polska Federacja Rolna; Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka; Wojewódzki Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych w Bydgoszczy; Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”; Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”; Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”.
1 spotkanie 23 listopada 2022 r.	Ocena bieżącej sytuacji na wsi i w rolnictwie pod hasłem „Czy wieś przeżyje zimę?”.	Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony” .
1 Spotkanie 02 marca 2022r.	Spotkanie poświęcone było zagadnieniom dotyczącym rybołówstwa małoskalowego.	33 osoby – przedstawiciele środowiska rybackiego.
1 Spotkanie 9 listopada 2022 r.	Linia demarkacyjna dot. wsparcia obszarów wiejskich ze środków UE w perspektywie 2021-2027. Temat spotkania: Wsparcie przedsięwzięć dot. gospodarowania wodą na obszarach wiejskich.	Członkowie zespołów wojewódzkich. Zespoły zostały powoływane przez wojewodów (1 zespół w każdym z województw, łącznie 16 Zespołów). W skład zespołów wchodzi przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej oraz eksperci zajmujący się problematyką obszarów wiejskich danego regionu, w tym mogą być to osoby reprezentujące organizacje pozarządowe.
1 Spotkanie 9 grudnia 2022 r.	Linia demarkacyjna dot. wsparcia obszarów wiejskich ze środków UE w perspektywie 2021-2027. Temat spotkania: Wsparcie transformacji energetycznej obszarów wiejskich.	Członkowie zespołów wojewódzkich. j.w.
3 szkolenia 13/14 grudnia 2022 r.	Cykl szkoleń specjalistycznych dla animatorów partnerstwa w Jednostkach Samorządu Terytorialnego.	Przedstawiciele administracji rządowej, samorządowej szczebla regionalnego,

14/15 grudnia 2022 r. 15/16 grudnia 2022 r.	Szkolenia przyczyniały się do realizacji SZRWRiR 2030 i kierunku interwencji III.4. <i>Budowa i rozwój zdolności do współpracy w wymiarze społecznym i terytorialnym.</i>	powiatowego, osoby reprezentujące Lokalne Grupy Działania, Partnerstwa na rzecz wody, Centrum Wsparcia Doradczego, Ośrodki Doradztwa Rolniczego oraz Koła Gospodyń Wiejskich.
1 Konferencja 3 listopada 2022 r.	Konferencja dotycząca Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.	Przedstawiciel Porozumienia Rolniczego; przedstawiciele izb rolniczych; przedstawiciele związków/organizacji/zrzeszeń/federacji działających w rolnictwie.
1 spotkanie 22 marca 2022 r.	Spotkanie z przedstawicielkami Rady Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich przy KRIR, gala wręczenia nagród konkursu pn. „Rolniczki motorem innowacji w gospodarstwach rolnych w Polsce”.	Przedstawiciele Rady Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich przy KRIR.
1 spotkanie 9 listopada 2022 r.	Spotkanie z Zarządem Krajowej Rady Izb Rolniczych oraz przedstawicielkami Rady Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich przy KRIR. Tematyka spotkania m.in.: polityka w ramach działań dla rodzin wiejskich; potencjał energii odnawialnej na terenach wiejskich; dostęp do edukacji; Mama+ dodatek czy emerytura; ekoschematy – obowiązek od 2023 r.; propozycje zmian do ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.	Przedstawiciele Rady Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich przy KRIR oraz Zarządu KRIR.
1 spotkanie 20 kwietnia 2022 r.	Spotkanie Rady do spraw Młodych Rolników przy KRIR, podczas którego omawiano m.in. bieżącą sytuację w rolnictwie.	Przedstawiciele Rady do spraw Młodych Rolników przy KRIR.
1 spotkanie 20 stycznia 2022 r.	Spotkanie ze Związkiem Zawodowym Rolnictwa Samoobrona, podczas którego dyskutowano nt. sytuacji w rolnictwie, m.in.: kwestie czynszów dzierżawnych; cen nawozów; kredytów kłeskowych; pomocy suszowej.	Przedstawiciele ZZR Samoobrona.
1 spotkanie 1 lutego 2022 r.	Spotkanie z NSZZ RI „Solidarność” woj. Dolnośląskiego, podczas którego omawiano m.in.: kwestie ubezpieczeń rolniczych; cen nawozów; sprzedaży	Przedstawiciele NSZZ RI „Solidarność” woj. Dolnośląskiego.

	bezpośredniej; ASF.	
1 spotkanie 26 kwietnia 2022 r.	Spotkanie z ZZRIOW „Regiony”, podczas którego omawiano m.in. kwestie: cen nawozów; środków ochrony roślin; odbudowy hodowli trzody chlewnej; ASF; szkód łowieckich; przywrócenia kontraktacji w rolnictwie; KRUS.	Przedstawiciele Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”.
1 spotkanie 22 czerwca 2022 r.	Spotkanie z organizacjami rolniczymi, Prezydium Porozumienia Rolniczego w temacie Plan strategiczny ze szczególnym uwzględnieniem ekoschematów i dobrostanu.	Przedstawiciele organizacji rolniczych.
1 spotkanie 8 listopada 2022 r.	Spotkanie z Federacją Związków Kółek i Organizacji Rolniczych RP, podczas którego omawiano m.in. bieżącą sytuację w rolnictwie; wsparcie dla KGW; dofinansowanie działalności polskich organizacji rolniczych w ponadnarodowych organizacjach rolniczych w latach 2021–2026; skutki społeczne rodzin rolniczych po okresie ograniczenia pandemii.	Przedstawiciele Federacji Związków Kółek i Organizacji Rolniczych RP.

UDZIAŁ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W KOMITETACH, GRUPACH, RADACH, ZESPOŁACH

Spójności działań Ministra służy działanie zespołów, rad, grup, komitetów, powoływanych Zarządzeniami Ministra, w celu realizacji różnorodnych jego zadań. Funkcjonowanie ciał opiniodawczo-doradczych i organów pomocniczych Ministra pozwala włączyć w działania wszystkie zainteresowane strony, przedstawiając propozycje rozwiązań.

Rodzaj	Zakres działania	Liczba spotkań w 2022 r.	Tematyka posiedzeń
Zespół ds. Turystyki Wiejskiej	Zespół jest organem pomocniczym Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Celem prac Zespołu jest koordynacja działań związanych z rozwojem	1	Na III posiedzeniu Zespołu, które odbyło się w dniu 30 czerwca 2022 r. m.in.: - omówiono zadania Zespołu, - zaprezentowano projekt MRiRW na rzecz turystyki wiejskiej/agroturystyki

	i promocją turystyki wiejskiej w Polsce.		„Odpoczywaj na wsi”, - przedstawiono działania na rzecz turystyki wiejskiej/agroturystyki podejmowane przez CDR w Brwinowie jak i przez MSiT, - PFTW „GG” przedstawiła prezentację nt.: „Funkcjonowanie turystyki wiejskiej/agroturystyki”, - odbyła się dyskusja oraz podsumowanie posiedzenia Zespołu.
„Zachęty do spółdzielczości i rolnej”.	Spółdzielczość rolnicza. Zarządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 73 z dnia 16 grudnia 2021 r. powołany został Zespół do spraw opracowania propozycji regulacji prawnych dotyczących zachęt dla spółdzielczości rolnej (Dz. Urz. MRiRW z dn. 17.12.2021 r. poz. 98).	3 posiedzenia Zespołu, w dniach: 19.01.2022 r., 10.03.2022 r., 26.04.2022 r. Ponadto w dn. 8.04.2022 r. odbyło się posiedzenie powołanej w ramach Zespołu <i>Grupy roboczej do analizy zagadnień związanych z prowadzeniem działalności przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne.</i>	Spotkania dotyczyły obowiązujących przepisów prawa dotyczących działalności spółdzielni rolnych, zagadnień i obszarów tematycznych wymagających zmian oraz propozycji zmian legislacyjnych mających na celu ułatwienie funkcjonowania spółdzielni rolnych na rynku. Do udziału w pracach Zespołu zapraszano między innymi przedstawicieli środowisk naukowych oraz organizacji społecznych, branżowych i pozarządowych: Krajowej Rady Izb Rolniczych; Krajowej Rady Spółdzielczej; Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych; Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie; Krajowego Związku Grup Producentów Owoców i Warzyw; Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; Krajowego Związku Rewizyjnego Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”.

Komisja do spraw Środków Ochrony Roślin Organ opiniodawczo – doradczy ministra właściwego ds. rolnictwa	Opiniowanie, na wniosek ministra właściwego do spraw rolnictwa, spraw dotyczących substancji czynnych, sejnarów, synergetyków i środków ochrony roślin, a w szczególności wydawanie opinii w zakresie przygotowanych przez podmioty, upoważnione na podst. art. 9 ustawy o środkach ochrony roślin ocen lub uwag.	12	Na posiedzeniach Komisji do spraw środków ochrony roślin omawiano m. in. projekty rozporządzeń oraz wytycznych przygotowywanych przez Komisję Europejską oraz projekty rozporządzeń przygotowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Tematyka dotyczyła między innymi: etykietowania środków ochrony roślin, zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin, upraw małoobszarowych, zaprawiania nasion, krajowego planu działania na rzecz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin.
Rada Produkcji Ekologicznej	Opiniowanie, konsultowanie i przedstawianie propozycji rozwiązań w zakresie produkcji ekologicznej.	- (Rada została powołana pod koniec 2022r)	-
Zespół ds. opracowania strategii rozwoju sektora wieprzowiny i przetwórstwa mięsnego	Opracowanie strategii rozwoju sektora wieprzowiny i przetwórstwa mięsnego.	2	Omówienie problemów dotyczących sektora wieprzowiny.

Grupa Robocza ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (organ pomocniczy Ministra w zakresie funkcjonowania KSOW)	1. Akceptacja planu działania, dwuletnich planów operacyjnych oraz ich zmian. 2. Opiniowanie sprawozdań i informacji, sporządzanych na podstawie planu działania, w ramach okresowego przeglądu realizacji tego planu i dwuletnich planów operacyjnych, w tym wydawanie rekomendacji w sprawie ich zmian. 3. Zapewnienie wymiany wiedzy tematycznej, analitycznej i ułatwianie współpracy pomiędzy partnerami KSOW przez możliwość tworzenia grup tematycznych na poziomie krajowym.	1	1. Informacja na temat rocznego sprawozdania z realizacji planu działania KSOW na lata 2014-2020 za rok 2021. 2. Prezentacja dwuletniego planu operacyjnego KSOW na lata 2022-2023. 3. Plan operacyjny na lata 2022-2023 – operacje własne i partnerskie w 2023 roku. 4. Informacje na temat Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich+ w nowej perspektywie finansowej na lata 2023-2027.

Grupa Tematyczna ds. podejścia LEADER przy Grupie Roboczej ds. KSOW	1. Konsultowanie zmian w zakresie wdrażania działania M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność). 2. Identyfikacja dobrych praktyk i doświadczeń we wdrażaniu inicjatywy LEADER na poziomie krajowym. 3. Monitorowanie projektów współpracy transnarodowej, w których udział biorą LGD z Polski oraz rozwój tej współpracy. 4. Budowanie potencjału osób wdrażających inicjatywę LEADER/RLKS poprzez wymianę doświadczeń i dobrych praktyk. 5. Nadzorowanie treści merytorycznych oraz innych informacji pojawiających się w zakładce 'LEADER' na stronie www.ksow.pl. 6. Inicjowanie narzędzi ułatwiających współpracę, wymianę wiedzy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie inicjatywy LEADER.	2	1. Przedstawienie struktury i wymagań dotyczących lokalnej strategii rozwoju (LSR) w nowym okresie programowania. 2. Warunki dostępu. 3. Kryteria wyboru LSR. 4. Podział środków. 5. Projekt regulaminu konkursu na wybór LSR. 6. Powiązania kapitałowo-osobowe w procesie przeprowadzenia naboru wniosków. 7. Koszty bieżące i aktywizacji LGD wdrażających wielofunduszowe LSR.

Grupa Tematyczna ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich przy Grupie Roboczej ds. KSOW	1. Konsultowanie dokumentów dotyczących funkcjonowania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR). 2. Monitorowanie Planów operacyjnych KSOW dla działań: „Poszukiwanie partnerów KSOW do współpracy w ramach działania „Współpraca”, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 13 ustawy PROW 2014-2020 oraz ułatwianie tej współpracy” oraz „Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich”. 3. Identyfikacja priorytetów strategicznych i głównych obszarów działania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR) na poziomie krajowym. 4. Przygotowanie założeń do ewaluacji, ekspertyz i analiz dotyczących funkcjonowania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich w Polsce.	1	1. Bieżąca informacja o funkcjonowaniu Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w 2022 roku. 2. Operacje własne w ramach planu operacyjnego KSOW na lata 2022-2023 w zakresie SIR i funkcjonowanie SIR w roku 2022. 3. Założenia dotyczące wdrażania KSOW+ w PS WPR 2023-2027. 4. Możliwości realizacji projektów oraz nawiązywania kontaktów, jakie dają programy badawcze Unii Europejskiej, Horyzont Europa. 5. Europejskie partnerstwo innowacyjne na rzecz zorientowanego na praktykę i przyszłościowego rolnictwa i leśnictwa. 6. Aktualny stan wdrażania działania „Współpraca” w ramach PROW 2014-2020.

Komisja do Spraw Oceny Ofert	1. Sprawdzenie złożonych przez zakłady ubezpieczeń ofert zawierających warunki ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich pod względem ich zgodności z art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2019 r. poz. 477) 2. Przygotowanie dla Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi informacji o złożonych przez zakłady ubezpieczeń ofertach.	1	Sprawdzenie złożonych przez zakłady ubezpieczeń ofert zawierających warunki ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich pod względem ich zgodności z art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, tj. czy oferty zawierają następujące dane i dokumenty: 1) nazwę, siedzibę i adres zakładu ubezpieczeń; 2) zaświadczenie albo oświadczenie o wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego albo dokument potwierdzający notyfikację prowadzenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej działalności – w przypadku podmiotu zagranicznego; 3) opinię Komisji Nadzoru Finansowego o sytuacji finansowej zakładu ubezpieczeń; 4) warunki ubezpieczenia upraw i zwierząt; 5) proponowane wysokości stawek taryfowych ubezpieczenia; 6) proponowane sumy ubezpieczenia upraw i zwierząt, 7) wskazanie powierzchni upraw i liczby zwierząt przewidzianych do objęcia ubezpieczeniem; 8) określenie obszaru objętego zakresem działania zakładu ubezpieczeń; 9) informację o dotychczasowej działalności na rynku ubezpieczeń w rolnictwie; 10) warunki likwidacji szkód, w tym zasady i tryb ustalania wysokości szkód.

Komitet Monitorujący Program Operacyjny „Rybacko i Morze” na lata 2014 – 2020	Zakres działania Komitetu Monitorującego został określony w Zarządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Nr 31 z dnia 1 lipca 2021 r. (Dziennik Urzędowy MRiRW Pozycja Nr 43). Komitet Monitorujący m. in. bada wszelkie kwestie, które wpływają na realizację Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” na lata 2014 – 2020.	1	Tematyka XII posiedzenia Komitetu Monitorującego dotyczyła m. in. podjęcia przez Komitet Monitorujący uchwały w sprawie zaopiniowania propozycji zmiany Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”.
Prekomitet Monitorujący program „Fundusze Europejskie dla Rybacko” na lata 2021–2027	Przygotowanie procesu realizacji programu „Fundusze Europejskie dla Rybacko” na lata 2021–2027.	1	Tematem posiedzenia Prekomitetu Monitorującego było zatwierdzenie kryteriów wyboru operacji do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury z zakresu pomocy technicznej państw członkowskich.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	Zgodnie z zarządzeniem w sprawie Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Komitet wspiera instytucję zarządzającą Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w procesie monitorowania, wdrażania i zarządzania Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zwanym dalej „Programem”, w szczególności: 1) bada wszelkie kwestie, które wpływają na realizację Programu; 2) dokonuje przeglądu wdrażania Programu i postępów w realizacji założonych celów, w tym wnioski z przeglądu jego wyników; 3) analizuje roczne sprawozdania z realizacji Programu i zatwierdza je przed wysłaniem do Komisji Europejskiej; 4) uczestniczy w realizacji zadań w zakresie ewaluacji poprzez: a) identyfikowanie i rekomendowanie obszarów badawczych, b) zapoznavanie się z okresowymi planami ewaluacji, c) zapoznavanie się z wynikami ewaluacji, w szczególności z wnioskami i rekomendacjami oraz postęпами w ich realizacji;	1 posiedzenie oraz 4 razy podjęcie uchwał w trybie pisemnym	28 kwietnia 2022 r. odbyło się XVI posiedzenie Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (w formie wideokonferencji). Członkowie Komitetu w wyniku przeprowadzonego głosowania przyjęli dziesięć uchwał w sprawie zmian PROW 2014-2020. Zaprezentowano informację dotyczącą stanu realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz prezentację dotyczącą bieżących prac nad przygotowaniem projektu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. <u>Wykaz przyjętych uchwał:</u> 1. Uchwała Nr 218 w sprawie zmian w działaniu M04 „Inwestycje w środki trwałe”, w poddziałaniu 4.1 „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” w typie operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. 2. Uchwała Nr 219 w sprawie zmian w działaniu M04 „Inwestycje w środki trwałe” w poddziałaniu 4.1. „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” w typie operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. 3. Uchwała Nr 220 w sprawie zmian w działaniu „Inwestycje w środki trwałe”, w poddziałaniu „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych”, w typie operacji „Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. 4. Uchwała Nr 221 w sprawie zmian w działaniu M04 Inwestycje w środki

	5) konsultuje i wydaje opinię na temat kryteriów wyboru operacji; 6) opiniuje kryteria wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność; 7) konsultuje zmiany Programu zaproponowane przez instytucję zarządzającą; 8) przedstawia instytucji zarządzającej zalecenia dotyczące wdrażania Programu oraz monitoruje działania podjęte przez instytucję zarządzającą w następstwie zgłoszonych zaleceń; 9) współpracuje z Krajową Siecią Obszarów Wiejskich w celu wymiany informacji o realizacji Programu; 10) zapoznaje się z postępami w realizacji strategii komunikacyjnej oraz z planowanymi do przeprowadzenia działaniami informacyjnymi i promocyjnymi; 11) analizuje i monitoruje działania mające na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów oraz przedkłada propozycje działań w tym zakresie.		trwale w poddziałaniu 4.3 „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” w typie operacji „Zarządzanie zasobami wodnymi” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. 5. Uchwała Nr 222 w sprawie zmian w działaniu M05 „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzenie odpowiednich środków zapobiegawczych” w poddziałaniu 5.1 „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” w typie „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. 6. Uchwała Nr 223 w sprawie zmian w działaniu M8 „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów”, w poddziałaniu (8.1) „Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. 7. Uchwała Nr 224 w sprawie zmian w działaniu M10 „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne”, w poddziałaniu (10.1) „Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych” oraz w poddziałaniu (10.2) „Wsparcie ochrony i zrównoważonego użytkowania oraz rozwoju zasobów genetycznych w rolnictwie” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. 8. Uchwała Nr 225 w sprawie zmiany we wszystkich poddziałaniach i typach operacji

			w działaniu M11 „Rolnictwo ekologiczne” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. 9. Uchwała Nr 226 w sprawie zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 w zakresie instrumentów finansowych. 10. Uchwała Nr 227 w sprawie zmian Planu finansowego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Procedura pisemna: → 2 czerwca 2022 r.: rozesłanie drogą elektroniczną do członków/ → zastępców/obserwatorów Komitetu prośby o rozpatrzenie w procedurze pisemnej projektu uchwały nr 228 w sprawie zatwierdzenia Roczego sprawozdania z wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 za 2021 rok. Wyznaczony został termin głosowania do 17.06.2022 r. Uchwała nr 228 została przyjęta w procedurze pisemnej. ➤ 9 sierpnia 2022 r.: rozesłanie drogą elektroniczną do członków/zastępców/obserwatorów Komitetu prośby o rozpatrzenie w procedurze pisemnej następujących projektów uchwał: • Nr 229 w sprawie dodania nowego działania M22 - Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników i MŚP szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę (art. 39c) do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. • Nr 230 w sprawie zmian w działaniu M10 - Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, w poddziałaniu (10.1) Płatności

			w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. • Nr 231 w sprawie zmian Planu finansowego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Wyznaczony został termin głosowania do 31.08.2022 r. Uchwały nr 229, 230 i 231 zostały przyjęte w procedurze pisemnej. ➤ 2 listopada 2022 r.: rozesłano drogą elektroniczną do członków/zastępców/obserwatorów Komitetu prośbę o rozpatrzenie w procedurze pisemnej projektu uchwały nr 232 w sprawie kryteriów wyboru operacji w działaniu M04 „Inwestycje w środki trwałe”, w poddziałaniu 4.1 „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” w typie operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” w obszarze zielona energia w gospodarstwie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Wyznaczony został termin głosowania do 13.11.2022 r. Uchwała nr 232 została przyjęta w procedurze pisemnej. ➤ 20 grudnia 2022 r.: rozesłano drogą elektroniczną do członków/zastępców/obserwatorów Komitetu prośbę o rozpatrzenie w procedurze pisemnej projektu uchwały nr 233 w sprawie zmian w działaniu M10 „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne”, w poddziałaniu (10.1) „Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na

			lata 2014–2020. Wyznaczony został termin głosowania do 23.12.2022 r. Uchwała nr 233 została przyjęta w procedurze pisemnej.
Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027	Komitet został powołany Zarządzeniem nr 37 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 września 2022 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027. Komitet wspiera monitorowanie, wdrażanie i zarządzanie Planem, w szczególności realizuje zadania wymienione w art. 124 ust. 3 rozporządzenia⁴ oraz wydaje opinie w sprawach wymienionych w art. 124 ust. 4 tego rozporządzenia: <u>Art. 124 ust. 3 Komitet monitorujący analizuje w szczególności:</u> a) postępy we wdrażaniu planu strategicznego WPR i osiągnięciu celów pośrednich i celów końcowych; b) wszelkie kwestie mające wpływ na realizację planu strategicznego WPR oraz działania podjęte w celu uwzględnienia tych	1	15 grudnia 2022 r. odbyło się I posiedzenie Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Podczas posiedzenia zostały wręczone powołania członkom Komitetu i ich zastępcom. Członkowie Komitetu w wyniku przeprowadzonych głosowań przyjęli, wszystkie 14 uchwały, tj. uchwała w sprawie przyjęcia Regulaminu Komitetu Monitorującego PS WPR 2023-2027; siedem uchwał w sprawie zmian Planu Strategicznego WPR na lata 2023-2027 oraz sześć uchwał w sprawie kryteriów wyboru operacji zaproponowanych dla poszczególnych interwencji PS WPR 2023-2027. Wykaz przyjętych uchwał: 1. Uchwała Nr 1 w sprawie przyjęcia Regulaminu Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. 2. Uchwała Nr 2 w sprawie wprowadzania zmian technicznych do Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. 3. Uchwała Nr 3 w sprawie zmian w części dotyczącej interwencji Ekoschemat - Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

⁴ Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

	kwestii, w tym postępy w upraszczaniu procedur i zmniejszaniu obciążeń administracyjnych dla beneficjentów końcowych; c) elementy oceny ex ante wymienione w art. 58 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060 i dokument strategiczny, o którym mowa w art. 59 ust. 1 tego rozporządzenia; d) postępy w dokonywaniu ewaluacji, sporządzaniu sprawozdań podsumowujących ewaluacje i w działaniach następczych podjętych w związku z wynikami ewaluacji; e) istotne informacje dotyczące realizacji planu strategicznego WPR dostarczane przez krajową sieć WPR; f) realizację działań w zakresie komunikacji i widoczności; g) w stosownych przypadkach budowanie zdolności administracyjnych organów publicznych i rolników oraz innych beneficjentów. <u>Art. 124 ust. 4.</u> Do komitetu monitorującego należy się zwracać o przedstawienie opinii na temat: a) metodyki i kryteriów wyboru operacji; b) rocznych sprawozdań z realizacji celów; c) planu ewaluacji i zmian tego planu;		4. Uchwała Nr 4 w sprawie zmian w części Warunkowość - w zakresie norm GAEC 7 i GAEC 8 Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. 5. Uchwała Nr 5 w sprawie zmian w części Warunkowość - w zakresie normy GAEC 7 Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. 6. Uchwała Nr 6 w sprawie zmian interwencji Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych – Współpraca, Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. 7. Uchwała Nr 7 w sprawie kryteriów wyboru operacji zaproponowanych dla interwencji „Zalesianie gruntów rolnych”, interwencji „Tworzenie zadrzewień śródpolnych”, interwencji „Zakładanie systemów rolno-leśnych” oraz interwencji „Zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych”, Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. 8. Uchwała Nr 8 w sprawie kryteriów wyboru operacji zaproponowanych dla interwencji „Premie dla młodych rolników” Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. 9. Uchwała Nr 9 w sprawie kryteriów wyboru operacji zaproponowanych dla interwencji „Rozwój małych gospodarstw” Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. 10. Uchwała Nr 10 w sprawie kryteriów wyboru operacji zaproponowanych dla interwencji Inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się ASF, Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. 11. Uchwała Nr 11 w sprawie kryteriów wyboru operacji zaproponowanych dla interwencji

	d) wszelkich propozycji instytucji zarządzającej dotyczących zmian planu strategicznego WPR.		„Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych” Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. 12. Uchwała Nr 12 dotycząca metody wyboru beneficjentów operacji, polegającą na wykorzystaniu istniejących struktur państwowego doradztwa rolniczego i powierzeniu im realizacji operacji. 13. Uchwała Nr 13 w sprawie zmian w części dotyczącej interwencji Ekoschemat – Dobrostan zwierząt Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. 14. Uchwała Nr 14 w sprawie zmiany sposobu ustalania w pierwszym roku stosowania Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 wysokości łącznej kwoty płatności bezpośrednich służącej do zweryfikowania spełniania warunku rolnika aktywnego zawodowo.

Ponadto funkcjonuje **Porozumienie Rolnicze**, stanowiące instytucjonalną platformę porozumienia i dialogu. Porozumienie Rolnicze (PR) powstało z inicjatywy przedstawicieli organizacji rolniczych. W ramach PR funkcjonowały poniższe zespoły tematyczne, które odbyły szereg spotkań.

- *Zespół ds. stabilizacji i wsparcia rynku mięsa wieprzowego* – tematyka spotkań: wsparcie dla rolników utrzymujących lochy i prosięta; zmiany w działaniu „Dobrostan”; rekompensaty za obniżony dochód dla rolników produkujących w strefach ASF; powiązanie przetwórstwa z zakupem surowca od polskich producentów świń.
- *Zespół ds. stabilizacji i wsparcia rynku mięsa wołowego* – tematyka spotkania: wsparcie sektora wołowiny w projekcie Krajowego Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.
- *Zespół ds. stabilizacji rynku owoców i warzyw* – tematyka spotkań: sytuacja na rynku jabłek; stan prac nad nowymi zasadami ubezpieczeń w rolnictwie; mechanizm pomocy

dostosowawczej na rynku jabłek; doświadczenia sektora handlu detalicznego w zakresie współpracy z polskimi dostawcami, importu, eksportu owoców i warzyw.

- *Zespół ds. stabilizacji i wsparcia rynku chmielu, tytoniu, roślin strączkowych, nasiennictwa* – w ramach zespołu odbyło się 7 spotkań podzespołów ds. chmielu; tytoniu oraz ziemniaków; podczas posiedzeń podzespołów omawiano bieżącą sytuację oraz problemy na powyższych rynkach.
- *Zespół ds. odbudowy suwerenności paszowej i ograniczenia GMO* – tematyka spotkania: sytuacja na rynku pasz, w tym dokonano oceny kondycji przedsiębiorstw paszowych i zaplecza materiałów paszowych w związku z napaścią Rosji na Ukrainę.
- *Zespół ds. odbudowy rolnictwa na obszarach górskich* – tematyka spotkania: stworzenie przepisów umożliwiających wsparcie (*współfinansowanie*) rozwoju bądź utrzymanie specyficznych działań w zakresie rolnictwa na obszarach górskich; działania w ramach rolnictwa ekologicznego finansowanego w ramach WPR; kontynuowanie dalszych prac badawczych przez Instytuty nad rozwiązaniami dla obszarów górskich.
- *Zespół ds. gospodarki wodą, zasobami i glebą* – tematyka spotkań: projekt ustawy o inwestycjach w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy; PROW przejściowy oraz Krajowy Plan Odbudowy jako programy wsparcia gospodarki wodnej na obszarach wiejskich; Lokalne Partnerstwa do spraw Wody; problem związany z brakiem zainteresowania zakładów ubezpieczeniowych zawieraniem umów ubezpieczeń upraw rolnych od suszy.
- *Zespół ds. biogospodarki* - tematyka posiedzeń: odnawialne źródła energii (biogaz i biopaliwa transportowe), koncepcja inteligentnych wsi (smart villages), zwiększenie wartości dodanej z rolnictwa poprzez efektywne wykorzystanie produktów ubocznych i pozostałości z rolnictwa oraz mitygacja ryzyk środowiskowych, Mapa drogowa GOZ na rzecz rozwoju biogospodarki; uwagi do nowelizowanych ustaw o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz o odnawialnych źródłach energii; wprowadzenie mechanizmu zabezpieczającego dotychczasowe wykorzystanie rzepaku w krajowej produkcji biodiesla.
- *Zespół ds. Drobiarstwa* – tematyka spotkań: sytuacja związana z grypą ptaków w związku z ubieganiem się o uruchomienie nadzwyczajnych środków wsparcia dla sektora; bieżącą sytuację na rynkach zbóż, pasz i mięsa drobiowego oraz możliwe działania służące

osiągnięciu stabilizacji na tych rynkach; stanowisko sektora drobiarskiego do projektowanych zmian ustawy o paszach oraz ustawy o odpadach, które przewidują, zakaz wytwarzania, wprowadzania do obrotu i stosowania w żywieniu zwierząt pasz genetycznie zmodyfikowanych.

- *Zespół ds. Mleczarstwa* – tematyka spotkań: Plan Strategiczny WPR, *Europejski Zielony Ład* oraz *Strategia od pola do stołu* w kontekście nowej sytuacji na rynkach rolnych kształtowanej przez agresję Rosji w Ukrainie, prace nad projektem ustawy o przewadze konkurencyjnej przygotowanej celem wdrożenia dyrektywy unijnej, a także oczekiwania formułowane na różnych forach wobec „Programu dla szkół” w kontekście zwiększenia w nim udziału produktów ekologicznych; projekt ustawy o przewadze konkurencyjnej w kontekście realizowania przez spółdzielnie mleczarskie obowiązków statutowych wynikających z prawa spółdzielczego.
- *Zespół ds. Spółdzielczości* – tematyka spotkania: podjęcie działań w celu wsparcia funkcjonujących spółdzielni, jak również wdrożenia zachęt do tworzenia nowych struktur.
- *Zespół ds. Pszczelarstwa* – tematyka spotkań: sprawy związane ze zdrowiem pszczół oraz interwencjami w sektorze pszczelarskim w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027; etapy wdrożenia wsparcia sektora pszczelarskiego w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027.
- *Zespół ds. wysokiej jakości żywności* – w 2022 roku nie odbyły się posiedzenia zespołu.
- *Zespół ds. infrastruktury obszarów wiejskich* – w 2022 roku nie odbyły się posiedzenia zespołu.

W roku 2022 odbyły się także posiedzenia Prezydium Porozumienia Rolniczego, wśród tematów były m.in.: sytuacja na poszczególnych rynkach rolnych; ceny nawozów, problemy na rynku trzody chlewnej, Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027; ubezpieczenia w rolnictwie; ASF; ekoschematy.

PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

1. W ramach **Priorytetowego zadania publicznego "Cel III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa"** udzielano pomocy kołom gospodyń wiejskich.

Wartość przyznanej pomocy finansowej kołom gospodyń wiejskich na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich⁵ w roku 2022 r. wyniosła 62 615 000 zł.

Koła gospodyń wiejskich mogą otrzymać raz w roku pomoc finansową z budżetu państwa, przeznaczoną na realizację zadań statutowych. Wskazane cele statutowe są określone przez ustawę o kołach gospodyń wiejskich i są to przede wszystkim:

- prowadzenie działalności społeczno-wychowawczej i oświatowo-kulturalnej na terenach wiejskich,
- prowadzenie działalności na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich,
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości kobiet,
- inicjowanie i prowadzenie działania na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet na wsi,
- upowszechnianie i rozwijanie formy współdziałania, gospodarowania i racjonalne metody prowadzenia gospodarstw domowych,
- reprezentowanie interesów środowiska kobiet wiejskich wobec organów administracji publicznej,
- rozwijanie kultury ludowej.

Pomoc finansowa udzielana jest kołom gospodyń wiejskich wpisanym do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich, prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, które zobowiązują się m. in. do wykorzystania pomocy zgodnie z jej przeznaczeniem tj. na wyżej wymienione cele statutowe koła do dnia 31 grudnia roku, w którym została przyznana pomoc oraz rozliczenia pomocy poprzez złożenie sprawozdania z wydatkowania pomocy w terminie do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, w którym ta pomoc została przyznana.

2. Odnosząc się do sposobu realizacji priorytetowych zadań publicznych określonych w ww. Programie, wskazana wyżej współpraca z organizacjami pozarządowymi jako, że dotyczyła PROW 2014–2020, koncentrowała się wokół rozwoju obszarów wiejskich.

W konkursie nr 6/2022 dla partnerów KSOW mogły być realizowane operacje, które dotyczyły następujących działań planu działania KSOW na lata 2014–2020:

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 2256

- 1) działanie 3 „Gromadzenie przykładów operacji realizujących poszczególne priorytety Programu”;
- 2) działanie 4 „Szkolenia i działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla Lokalnych Grup Działania (LGD), w tym zapewnianie pomocy technicznej w zakresie współpracy międzyterytorialnej i międzynarodowej”;
- 3) działanie 6 „Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju”;
- 4) działanie 9 „Wspieranie współpracy w sektorze rolnym i realizacji przez rolników wspólnych inwestycji”;
- 5) działanie 10 „Organizacja i udział w targach, wystawach tematycznych na rzecz prezentacji osiągnięć i promocji polskiej wsi w kraju i za granicą”;
- 6) działanie 11 „Aktywizacja mieszkańców wsi na rzecz podejmowania inicjatyw służących włączeniu społecznemu, w szczególności osób starszych, młodzieży, niepełnosprawnych, mniejszości narodowych i innych osób wykluczonych społecznie”;
- 7) działanie 12 „Identyfikacja, gromadzenie i upowszechnianie dobrych praktyk mających wpływ na rozwój obszarów wiejskich”;
- 8) działanie 13 „Promocja zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich”.

Operacje partnerów KSOW w 2022 r. mogły dotyczyć następujących tematów:

- 1) Klimat, środowisko i biogospodarka – wymiana i upowszechnianie wiedzy i doświadczeń dotyczących:
 - a) rozwoju zielonej gospodarki, w tym wykorzystania odnawialnych źródeł energii w rolnictwie oraz funkcjonowania spółdzielni energetycznych,
 - b) ochrony środowiska naturalnego, metod ograniczania stosowania środków chemicznych w rolnictwie, przeciwdziałania zmianom klimatycznym i adaptacji do tych zmian,

- c) wzmocnienia świadomości ekologicznej, bioróżnorodności, biogospodarki i rolnictwa ekologicznego oraz kreowania postaw proekologicznych w społecznościach wiejskich,
 - d) gospodarki w obiegu zamkniętym jako sposobu na ograniczenie wytwarzania odpadów w rolnictwie i możliwość ich ponownego wykorzystania jako surowców wtórnych;
- 2) Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich oraz poprawa sytuacji rolnika w łańcuchu dostaw – wymiana i upowszechnianie wiedzy i doświadczeń dotyczących:
- a) korzyści ze współpracy rolników w formie spółdzielni, zrzeszeń, spółek handlowych, w tym także o statusie grupy producentów rolnych lub organizacji producentów,
 - b) krótkich łańcuchów dostaw żywności, budowania relacji producenta żywności z konsumentem oraz nowych modeli organizacji produkcji i sprzedaży, w tym RHD i MOL,
 - c) dobrych praktyk dotyczących przedsiębiorczości na obszarach wiejskich (z uwzględnieniem zrealizowanych projektów współfinansowanych z PROW), w tym ekonomii społecznej oraz gospodarstw opiekuńczych,
 - d) rozwoju i promocji sektora usług czasu wolnego, w tym rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych m.in. w ramach gospodarstw agroturystycznych i zagród edukacyjnych,
 - e) praktycznego zdobywania wiedzy przez uczniów i studentów szkół rolniczych oraz możliwości rozwoju i prowadzenia działalności po ukończeniu tych szkół – dobre praktyki (w tym na przykładzie projektów współfinansowanych z PROW);
- 3) Tradycja i dziedzictwo kulturowe wsi – wymiana i upowszechnianie wiedzy i doświadczeń dotyczących ginących zawodów, lokalnego rękodziela i produktów lokalnych;
- 4) Rozwój lokalny – wymiana i upowszechnianie wiedzy i doświadczeń dotyczących:
- a) poprawy dostępu do infrastruktury publicznej w celu wzmocnienia przewag danego obszaru, wyrównywania szans rozwojowych wszystkich mieszkańców oraz dywersyfikacji zatrudnienia na obszarach wiejskich,
 - b) wykorzystania powiązań z małymi miejscowościami i dużymi miastami przez tworzenie sieci powiązań między wsią a miastem,

- c) rozwoju współpracy na obszarach wiejskich w wymiarze produkcyjnym, usługowym i społecznym przez dążenie do wdrożenia formuły „wsi wielofunkcyjnej”, która rozwija się nie tylko w sektorze rolniczym, ale także przez rozwój innych gałęzi lokalnej gospodarki z zachowaniem zasad proekologicznych oraz sprzyja zauważalnemu podwyższeniu jakości życia mieszkańców,
 - d) identyfikacji potencjału lokalnych społeczności w kierunku tworzenia strategii promocji produktu lokalnego,
 - e) działalności kół gospodyń wiejskich jako szansy na wykorzystanie potencjału kobiet dla rozwoju lokalnej społeczności,
 - f) inteligentnych wiosek – wspierania oddolnych inicjatyw i narzędzi wykorzystujących nowoczesne metody i technologie, które służą poprawie jakości i poziomu życia mieszkańców obszarów wiejskich, w tym poprawie konkurencyjności terenów wiejskich, promujących ideę smart village,
 - g) planowania rozwoju lokalnego z uwzględnieniem potencjału ekonomicznego, społecznego i środowiskowego danego obszaru,
 - h) planowania i wdrażania rozwoju lokalnego wśród pracowników lub członków LGD;
- 5) Nowoczesne i innowacyjne rozwiązania oraz dobre praktyki w rolnictwie i na obszarach wiejskich – wymiana i upowszechnianie wiedzy i doświadczeń dotyczących:
- a) rozwiązań technicznych i technologicznych w produkcji rolniczej, w tym z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych,
 - b) zarządzania, organizacji i planowania w gospodarstwie rolnym;
- 6) Wymiana i upowszechnianie wiedzy i doświadczeń dotyczących ograniczania strat i marnotrawstwa w łańcuchu dostaw żywności;
- 7) Wymiana i upowszechnianie wiedzy i doświadczeń dotyczących zarządzania wodami opadowymi, w tym małej retencji i oszczędnego gospodarowania wodą w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

INNE FORMY WSPÓŁPRACY

1. W 2022 r. MRiRW przygotowało dla polskich organizacji rolniczych zrzeszonych w COPA-COGECA materiały informacyjne dot. stanu dyskusji wewnątrz UE oraz dot. stanowiska MRiRW w odniesieniu do negocjacji i umów handlowych UE z krajami trzecimi, do wykorzystania w pracach na forum COPA-COGECA (wykaz poniżej). Zaangażowanie w tym obszarze przyczynia się do promowania postulatów MRiRW w środowisku europejskich organizacji rolniczych, a pośrednio może zwiększyć szanse ich uwzględnienia w decyzjach unijnych instytucji. Działalność ta odpowiada następującym formom współpracy z sektorem pozarządowym:

- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności przez organy administracji publicznej i organizacje pozarządowe,
- pomoc w nawiązywaniu współpracy międzynarodowej.

Zestawienie materiałów informacyjnych przygotowanych dla organizacji rolniczych na posiedzenie COPA-COGECA:

- na posiedzenie grupy roboczej „Warzywa i owoce” COPA-COGECA oraz posiedzenie grupy dialogu obywatelskiego ds. owoców i warzyw w dn. 7-8 kwietnia 2022 r.;
- w związku ze spotkaniem prezydiów COPA-COGECA 28 i 29 kwietnia 2022 r.;
- w związku ze spotkaniem prezydiów COPA-COGECA 16 i 17 czerwca 2022 r.;
- w związku ze spotkaniem prezydiów COPA-COGECA 22 i 23 września 2022 r.;
- na posiedzenia grupy roboczej Rozwój Obszarów Wiejskich COPA-COGECA oraz grupy dialogu obywatelskiego ds. Rozwoju Obszarów Wiejskich Komisji Europejskiej 15 listopada 2022 r.;
- w związku ze spotkaniem prezydiów COPA-COGECA 1 i 2 grudnia 2022 r.

2. W zakresie *wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności przez organy administracji publicznej i organizacje pozarządowe*, w odpowiedziach udzielanych na wystąpienia organizacji rolniczych, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, odnosząc się do podnoszonych postulatów, przedstawia swoje stanowisko i ewentualne działania mające na celu realizację tych postulatów (np. poprzez zmiany w przepisach prawa).

3. Pełnomocnik Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do spraw ochrony zwierząt, w zakresie realizowanych zadań prowadził działania w zakresie polepszenia dobrostanu

zwierząt gospodarskich i towarzyszących, w tym służył wsparciem merytorycznym oraz prowadził dialog z przedstawicielami organizacji pro-zwierzęcych.

4. Działania MRiRW wpisały się w następujące formy współpracy:

- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności przez organy administracji publicznej i organizacje pozarządowe;
- inicjowanie lub organizowanie szkoleń poszerzających wiedzę organizacji pozarządowych.

5. W odniesieniu do pozafinansowej formy prowadzonej współpracy w 2022 r. z sektorem pozarządowym realizowano konsultacje projektów aktów normatywnych opracowywanych w MRiRW.

6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie organizacji kiermaszu bożonarodzeniowego, który odbył się 16 grudnia 2022 r., podczas którego uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej wraz z opiekunami (9 organizacji pozarządowych, przy których działają WTZ), zaprezentowali unikatowe własnoręcznie przygotowane przedmioty (ceramikę i świąteczne pierniki, bombki filcowane, koronki, hafty, wycinanki, ozdoby ze słomy, ozdoby z tekstyliów i materiałów roślinnych oraz drewniane). W kiermaszu wzięli udział, a tym samym wspomogli potrzebujących, pracownicy MRiRW.

Kiermasz to forma wsparcia działalności statutowej organizacji pozarządowych, przy których działają Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ). Dzięki niemu przybliżono pracownikom MRiRW funkcjonowanie takich placówek oraz ich podopiecznych.

Wydarzenie to wpisuje się także w działania społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR) resortu.

Kiermasze są jedną z form dofinansowania działalności statutowej WTZ-ów. Tak było również w przypadku dochodów ze sprzedaży rękodzieła podczas kiermaszu bożonarodzeniowego w MRiRW.

Ponadto, organizując kiermasz, zrealizowano zawarte w Programie następujące formy prowadzonej współpracy z sektorem pozarządowym:

- organizację wspólnych konferencji i seminariów – *w tym przypadku była to szczególna forma spotkania;*

- popularyzację działalności organizacji pozarządowych na stronach internetowych administracji publicznej i w mediach społecznościowych – *informacja o kiermaszu i relacja z kiermaszu ukazała się w mediach społecznościowych Ministerstwa;*
- pomoc organizacjom w nawiązywaniu współpracy z administracją publiczną.

7. Jeżeli chodzi o formy prowadzonej współpracy z sektorem pozarządowym, w szczególności w zakresie tych zawartych w Programie, w ramach posiedzeń grupy roboczej ds. KSOW i grup tematycznych ds. podejścia LEADER oraz ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich można wyróżnić:

- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności przez organy administracji publicznej i organizacje pozarządowe;
- merytoryczne wsparcie dla organizacji pozarządowych;
- popularyzacja działalności organizacji pozarządowych na stronach internetowych administracji publicznej i w mediach społecznościowych;
- pomoc organizacjom w nawiązywaniu współpracy z administracją publiczną;
- pomoc w nawiązywaniu współpracy międzynarodowej.

8. W 2022 r. zawarta została umowa pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a Krajową Radą Izb Rolniczych o udzielenie dotacji celowej w wysokości 4.500.000,00 zł (z uwzględnieniem aneksu). Dotacja, zgodnie z przeznaczeniem, została przekazana na dofinansowanie kosztów związanych z uczestnictwem izb rolniczych, związków zawodowych rolników indywidualnych, społeczno-zawodowych organizacji rolników, organizacji pracodawców zrzeszających pracodawców rolnych oraz stowarzyszeń zrzeszających młodych rolników w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej.

Ze środków dotacji celowej, oprócz Krajowej Rady Izb Rolniczych, została wsparta również działalność następujących organizacji rolniczych: Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego RI Solidarność, Związku Zawodowego Rolnictwa Samoobrona, Związku Zawodowego Rolników Ojczyzna, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, Polskiej Federacji Rolnej, Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych oraz Związku Młodzieży Wiejskiej.

Dotacja obejmowała dofinansowanie:

- składek członkowskich,
- kosztów obsługi w języku polskim prac w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej,
- kosztów uczestnictwa w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych ponadnarodowych organizacji rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej,
- kosztów funkcjonowania prowadzonego przez Krajową Radę biura w Brukseli obsługującego izby rolnicze oraz organizacje rolnicze w zakresie ich uczestnictwa w Komitecie Rolniczych Organizacji Zawodowych (COPA) oraz w Głównym Komitecie Spółdzielczości Rolniczej (COGECA).

PODSUMOWANIE

Rok 2022 był kolejnym rokiem funkcjonowania Programu współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi.

W roku 2022 szereg projektów dokumentów podlegało konsultacjom. Poza tym, zorganizowanych zostało wiele spotkań z udziałem organizacji pozarządowych, tj. konferencje, szkolenia, spotkania. Funkcjonowały również organy pomocnicze Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które podczas posiedzeń omawiały zagadnienia i kwestie związane z rolnictwem i rozwojem polskiej wsi.

W 2022 roku Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi objął patronatem honorowym różnego rodzaju wydarzenia. Liczba spotkań i wydarzeń z udziałem organizacji pozarządowych wskazuje na szeroką współpracę MRiRW z organizacjami pozarządowymi.

MRiRW prowadziło również inne formy współpracy z organizacjami pozarządowymi, do których zaliczają się m.in.: wspieranie udziału polskich organizacji rolniczych w strukturach ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej przed posiedzeniami gremiów tych struktur, poprzez organizowanie spotkań uzgodnieniowych z udziałem przedstawicieli organizacji rolniczych i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz przygotowywanie materiałów informacyjnych do wykorzystania w pracach na forum COPA-COGECA.

Odnoszono się również na bieżąco do podnoszonych przez organizacje rolnicze postulatów i wniosków. Realizując zawarte w Programie inne formy prowadzonej współpracy z sektorem pozarządowym, w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi zorganizowany został kiermasz bożonarodzeniowy jako forma wsparcia działalności statutowej organizacji pozarządowych, przy których działają Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ).